

в Іспанії чотириразово вносять на яблуні і груші дозою 2–4 л/га (0,4–0,5%) від фази розтріскування бруньок, ефективно обмежуючи ураження паршею.

Басфоліар Актив (Basfoliar Activ) – багатокомпонентне рідке добриво на основі фосфіту калію вносять дозою 2–3 л/га позакоренево або з поливною водою (фертигація) у садах і ягідниках до трьох – чотирьох разів за сезон: після цвітіння і до початку забарвлення плодів.

Превент П (Prewent P) – складне добриво зі вмістом фосфіту у дозі 1,5–3 л/га з десятидобовим інтервалом застосовують протягом усієї вегетації, особливо під час значного пресингу грибкових і бактеріальних хвороб.

Наведені в публікації дані щодо незареєстрованих в Україні препаратів мають інформаційний характер.

Література

1. Kaczorek W. Wykorzystanie fosforów w ochronie roślin sadowniczych // Informator sadowniczy. – 2014. – №4. – P. 15-17.
2. Lukawska A. O przechowywaniu i nawożeniu // MPS Sad. – 2013. – №10. – P. 26-29.
3. Lukawska A. Do ochrony i nawożenia // MPS Sad. – 2014. – №7. – P. 71-74.

(О.В. Мельник, І.О. Личенкова)

ЕФЕКТИВНИЙ ЗАХИСТ ВІД КЛІЩІВ

Для ефективного захисту від кліщів слід якомога раніше знищувати їх популяцію, найкраще мінеральною оливою в фазі зимових яєць і молодих личинок;

- не рідше одного разу в два тижні люструвати сад;
- на підставі люстрації визначати строки обприскування, вибираючи відповідні акарициди з урахуванням ротації не лише препаратів, а й діючих речовин;
- застосовувати відповідний об'єм робочого розчину: 1000–1500 л/га для ранньовесняного обприскування мінеральною оливою і 500–750 л/га для обробки після цвітіння, залежно від габаритів крон;
- застосовувати акарициди в суміші з поверхнево-активним препаратом (виняток – мінеральна олива та Енвідор);
- за можливості добирати безпечні для корисної фауни селективні акарициди, наприклад, Енвідор чи Омайт;
- не допускати сильного розповсюдження шкідників, що знижує ефективність хімічного захисту.

За матеріалами "Informator sadowniczy" (О.В. Мельник)

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ СПУРОВИХ СОРТІВ

За матеріалами зарубіжних публікацій і науково-виробничого семінару польських садівників з участю італійських консультантів.

Сортимент

Вибір сорту залежить від ринкового попиту і рентабельності виробництва плодів. Побуває думка, що мінімальний ризик в середній кліматичній смузі забезпечує садіння лише морозостійких сортів і підщеп. Проте польські садівники успішно запроваджують інтенсивні технології з неморозостійкими десертними сортами яблуні на слаборослих підщепах. Навіть теплолюбний Голден Делішес, що щедро плодоносить лише в Південному Тиролі, в садівничому регіоні поблизу Варшави здатний давати привабливі плоди досить доброгосмаку.

Останнім часом у Західній Європі, зокрема в Польщі, зростає виробництво спурових клонів сорту Ред Делішес з практично повністю вкритими темно-червоним рум'янцем плодами. Найстаршим пілотним насадженням тепер п'ять років, а товарним садам – лише два – три. Серед популярних клонів – Камспур, Ред Кап, Зузі Ред, Суперчіф Сандідже, Ерован, Жеромін, Адамс Епл Ред Делішес та Ерлі Ред Ерован (детальніше в рубриці "Нові культури і сорти").

До цієї групи сортів відносять так звані спури і напівспури з укороченими міжвузлями і короткими пагонами, що характеризуються слабким чи дуже слабким ростом. Ріст клонів Ред Делішеса стає активнішим після формування деревами старшого віку сильної кореневої системи.

Зазвичай клони Ред Делішеса плодоносять щорічно, проте у перевантаже-

них врожаєм молодих дерев ріст загальмований, плоди дрібніють і плодоношення стає періодичним. Запобігають цьому раціональним обрізуванням з видаленням частини гілок з генеративними бруньками, проріджуванням квіток і зав'язі, ґрунтовим та позакореневим удобренням.

Підготовка ділянки

Місце для насаджень клонів Ред Делішеса підбирають особливо ретельно, оскільки допущені у перші після садіння роки помилки виправити нелегко. Підійдуть захищені від сильних вітрів ділянки з незначним схилом і родючими, багатими на гумус та елементи мінерального живлення "теплыми" ґрунтами.

На ділянці після плодородзсадника або розкорчованого саду ґрунт принаймні рік збагачують органікою – вносять гній чи використаний субстрат з-під шампінйонів, застосовують "зелене" добриво. Органічні добрива інколи вносять у майбутні пристовбурні смуги.

Садивний матеріал

Високоякісний садивний матеріал – основа активного росту і плодоношення спурових сортів, що утворюють досить загущену крону з гострим кутом відходження гілок та чітко вираженими вкороченими міжвузлями. Найкращі результати дають саджанці кніп-баум з 10–15 гілками в кроні.

Саджанці окулірують не вище 5–8 см від рівня ґрунту і після садіння в саду забезпечують домінування центрального провідника, видаляючи конкуренти під час зимового обрізування та протягом вегетації.

Для уникнення хвороб кори і деревини застосовують штамбоутворюючу вставку з сорту Голден Делішес.

Конструкція насаджень

Для родючих ґрунтів краще підходять карликові підщепи, а місце щеплення розташовують ближче до поверхні ґрунту. За слабшої агротехніки і на "бідних" ґрунтах кращий результат забезпечать більш сильнорослі М.26, М.7 і Р.14.

Серед недоліків М.26 – обмежене поглинання з ґрунту і транспортування кальцію, наслідком чого є ураження плодів гіркою підшкірною плямистістю і розпадом м'якуші. Підщепи Р.14 вразливі до перезволоження ґрунту і спричинює здрібніння плодів на деревах старшого віку.

Оптимальна схема садіння спурових сортів – 3,2–3,5 x 0,6–1 м з формуванням веретена, суперверетена чи "французької осі". Більші відстані беруть для насаджень на родючих ґрунтах і сильнорослих підщепах.

Для кращого вкорінення й попередження виламування, біля дерев вчасно ставлять підпори чи споруджують шпалеру.

Захист від шкідників і хвороб

Крім парші, проблеми створюють хвороби кори і деревини (чорний рак), бактеріальний опік і некротична плямистість листя. Причиною останньої вважають ураження альтернаріозом, бактеріозом (дрібні чорні плями з світлими краями) і нестачею бору та цинку. Невеликі світло-коричневі плями з темно-фіолетовим краєм на листках сорту Ред Чіф – прояв ураження альтернаріозом (за своєчасного його знищення фіолетовий край відсутній).

З метою обмеження бактеріального раку, голландські і бельгійські садівники навесні обприскують насадження фосфітом калію, а проти альтернаріозу – на початку червня фунгіцидом. Фосфіт калію (Фосмагnum) додають до кожної обробки контактним препаратом не лише проти бактеріального раку, а й парші яблуні у першій половині вегетації. Для попередження дефіциту магнію в спекотний і посушливий період, його додають до препаратів кальцію, застосовуючи одночасно з контактними фунгіцидами.

Формування й обрізування

Крону спурових сортів формувати досить складно за причини гострого кута відходження гілок і слабого росту дерев, особливо на недостатньо родючих ґрунтах. У перші після садіння роки – до повного вкорінення підщепної частини саджанця, ріст стимулюють обрізуванням.

Після садіння кронуваних саджанців укорочують гілки першого ярусу і видаляють кінцеві (термінальні) генеративні бруньки на інших розгалуженнях та центральному провіднику (міні-ікло). За слабого росту подібну операцію повторюють в наступні два роки, додатково укорочуючи гілки над першим ярусом. Якщо ріст дерев достатньо активний, укорочують лише гілки першого ярусу.

За дуже слабого росту дерева обрізують значно сильніше, видаляючи надлишок генеративних бруньок і дбаючи, щоб центральний провідник якомога швидше досяг запланованої висоти 2,2 м та протягом двох років сформувалася плодоносна стіна (рис. 1).

Середню частину крони плодоносних дерев спурових сортів – клонів Ред Делішеса – радикально просвітлюють (рис. 2).

Залишаючи під час обрізки довгі сучки заміщення, стимулюють утворення чисельних коротких приростів з кінцевою генеративною брунькою (рис. 3). Видаляють гілки, товщина основи яких у місці відходження перевищує третину провідника (рис. 4).

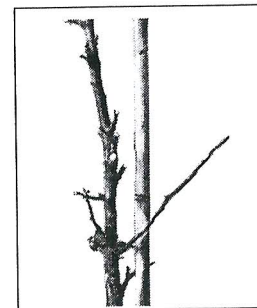

Рис. 1. Сильне обрізування дерев зі слабким ростом [1].

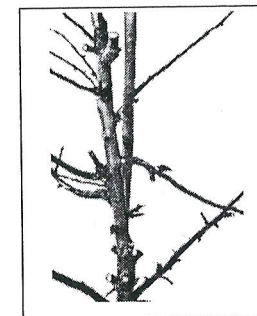

Рис. 2. Просвітлення середньої частини крони [1].

Утримання ґрунту

Пристовбурні смуги мульчують органічним субстратом відразу після садіння.

Для посилення росту дерева на підщепі М.9 інколи підгортають ґрунтом майже до місця щеплення, оскільки за високого розташування місця щеплення дерева ростуть слабо.

Удобрення

Без забезпечення вологою й елементами мінерального живлення саджанці клонів Ред Делішеса перші два-три роки в саду практично не ростуть, закладають надмірну кількість генеративних бруньок, ускладнюючи формування крони і спричиняючи здрибніння плодів. З метою швидкого нарощування об'єму крони у перші роки після садіння застосовують раціональне удобрення, зрошення, захист від шкідників, хвороб і бур'янів.

Перші добрива вносять у ґрунт з досягненням приростами довжини 5–7 см.

Для формування якісного листкового апарату в фазі трьох–чотирьох листків обприскують фунгіцидом на основі стробілурину та фосфорним добривом зі вмістом амінокислот. Через п'ять днів повторно обприскують кальцієвими добривами й амінокислотами (екстрактом водоростей), а захист від грибкових захворювань ведуть препаратами стробілурину. Ще через п'ять днів обприскують каптаном і фосфорним добривом. Дехто вважає, що амінокислоти спричиняють заіржавлення плодів, проте дослідження це не підтвердили.

Кілька серій подібних обробок для стимулювання росту здійснюють до середини серпня. Завдяки цьому вже в перший рік досягають більш ніж 40-сантиметрового приросту навіть у щеплених на М.9 дерев.

Додатково в році садіння видаляють квітки, обприскуючи дерева 4% карбамідом під час цвітіння. Для регулювання росту застосовують так звану етефонову програму, а визрівання пагонів прискорюють препаратами міді.

Після травневих заморозків окремі плоди спурових сортів заіржавлюються навколо чашечки. Якщо заіржавлення спостерігається вздовж плодів, це свідчить про порушення агротехніки, зокрема обприскування неперевіреною сумішшю добрив і засобів захисту, проведення обробки за високої температури чи сильної сонячної інсоляції.

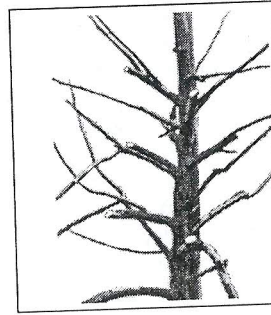

Рис. 3. Довгі сучки заміщення стимулюють утворення коротких плодоносних гілочок [1].

Рис. 4. Видалення надто товстих гілок [1].

Тому важливо вибрати раціональний склад бакової суміші, температуру й активну кислотність (рН) води, не перевищувати концентрацію робочої рідини. За денної температури вище 28°C позакоренових добрив не застосовують, за температури 24–28°C обприскують рідкими й амінокислотно-мінеральними добривами, а за 15–20°C – кристалічними.

Застосовують хелати чи комплексні добрива зі вмістом калію, оскільки його нестача перешкоджає вбиранню води і цинку. З участю останнього рослина синтезує амінокислоту триптофан – попередник ауксину, нестача ж ауксинів спричинює опадання зав'язі і листя, оскільки утворюється абсцизова кислота, а далі – гормон старіння етилен і шар роздільної тканини в основі плодоніжки та черешка.

Література

1. Goscilo P. Prowadzenie drzew krotkopendowych // Sad.- 2014.- №2.- P. 24-32.
2. Warsztaty sadownicze w Lipiu // MPS Sad.- 2014.- №10.- P. 42-45.

(О.В. Мельник, І.О. Личенкова)

ОДНОЯРУСНА ПАЛЬМЕТА ГРУШІ: італійський досвід

Для вирощування груші, сливи, абрикоса й персика в Італії застосовують одноярусну пальмету на шпалері (palspindel, підсвічник, канделябр). Для груші її почали запроваджувати, отримавши позитивні результати на яблуні [1]. Крона забезпечує ранній вступ у плодоношення з кращим балансом ріст–плодоношення, ефективніше використання світла та високу продуктивність.

Основу крони одноярусної пальмети груші складають центральний провідник і розташовані під кутом 45° дві бічні основні гілки на півметровій висоті від рівня ґрунту (рис. 1). Проміжна між пальметою і веретеном конструкція з плодоносною деревиною на всьому центральному провіднику забезпечує слабший ріст дерев груші, особливо сортів, що потребують так званого "довгого обрізування". За відсутності інших ярусів обрізування дерев нескладне і не потребує багато часу [2].

Висота сформованих дерев груші на айві прованській ВА 29, айві Адамса

Van Rijn - de Bruyn

Fruit-trees ■ Саженцы плодовых деревьев

ПИТОМНИК

ООО "Ван Райн - Де Брюн Украина"

ПИТОМНИК

Van Rijn - de Bruyn BV Голландия

www.vanrijn-debruyn.nl

irene@urdzik.pl

Украина, Днепропетровская обл.,
Никопольский р-н

+38 050 497 61

+38 0566 672 4

"Новини садівництва"
щоквартальний
науково-виробничий журнал
№1(87), січень-березень 2015 р.

Засновники:

Укредвинпром; Уманський національний університет садівництва; Інститут помології НААН; Мелітопольська дослідна станція Інституту садівництва НААН; Подільська дослідна станція Інституту садівництва НААН

Зареєстрований Держкомвидавом України
5.03.1994 р., серія КВ 465

Головний редактор:

доктор с.-г. наук Мельник О. В.

Редакційна колегія:

доктори с.-г. наук Балабак А.Ф.,
Бутило А.П., Копилов В.І.,
Копитко П.Г., Майдебура В.І.,
Хоменко І.І.; доктор екон. наук
Непочатенко О.О.; кандидати с.-г.
наук Кучер М.Ф., Ріпамель-
ник В. П., Сенін В.В.; Рибак А.В.

Номер редагували:

Мельник О.В., Личенкова І.О.

Проект обкладинки

і верстання: Мельник О.В.

За використання
матеріалів
посилання на "НС"
обов'язкове

Підписка в редакції

Адреса редакції:
Абон. скринька 543,
20305, м. Умань-5
Черкаської області.
Сайт: www.novsad.com
Ел.пошта: novsad@ukr.net
тел. +3804744 32326

Підписано до друку 15.ІІІ.2015
Формат 60х84 1/16
Обсяг 3 др. арк.

Надруковано в друкарні
фірми "Есе": 03142, м. Київ, пр-
т Акад. Вернадського, 34-1

Зміст

Актуально

Коричневий мармуровий смердючий клоп.....2
Зимове зберігання осмій.....3

Захист саду

Фосфорні добрива в захисті саду.....6
Ефективний захист від кліщів.....8

Агротехніка

Особливості технології спурових сортів.....9
Одноярусна пальмета груші:
італійський досвід.....13

За рубежом

Конструкції насаджень груші
в південній Європі.....21
Вирощування грецького горіха:
італійський досвід.....26
Застосування СмартФреш.....33

Нові культури і сорти

Нові сорти яблуні:
клони Ред Делішеса.....34

Переробка, реалізація

Худік Л.М., Мельник О.В. Зберігання яблук
ранньозимових сортів з обробкою 1-МЦП.....38

Фото на обкладинці: Веретеноподібна крона
груші зі "столом" для першого ярусу
(фото О.В. Мельника).

Новини садівництва, 2015, №1 1